

7/840
G.K. 59

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2015-610.01-E.479/250/1148
Konu : Yazılı soru önergesi

15/12/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 28/12/2015 tarihli ve 43452547-120.07-9953 sayılı yazı,
b) 07/01/2016 tarihli ve 1367/7121 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/840 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ve eki ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2015-610.01-E.479/379/1546
Konu : Yazılı soru önergesi

15/12/2016

Sayın Muharrem ERKEK
Çanakkale Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/840 Esas Nolu soruönergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Seçimlerin genel yönetimi ve denetimi" kenar başlıklı 79. maddesinde seçimlerin, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılacağı, seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanlığı seçim tutanaklarını kabul etme görevinin Yüksek Seçim Kuruluna ait olduğu, Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamayacağı,

3-"Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun;

1- "Üye olma ve üyelikten çekilme hakkı" kenar başlıklı 6. maddesinin ikinci fıkrasında, kimsenin aynı zamanda birden fazla siyasi partinin üyesi olamayacağı, aksi halde üyelik sıfatının bu siyasi partilerin hepsinde birden sona ermiş sayılacağı,

2-"Gerçek dışı üye kaydı yapılması" kenar başlıklı 114. maddesinde, siyasi partiye yazılı üyelik başvurusu bulunmayan veya mevcut olmayan kişileri gerçeğe aykırı olarak üye kaydedenler hakkında bir aydan üç aya kadar hapis ve elli günden iki yüz güne kadar adli para cezası verileceği,

C) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturmaması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

II- A) Siyasi faaliyetlere katılma ve bir siyasi parti içinde siyasi faaliyette bulunma hakkı anayasal teminat altında olup, bu hakkı engelleme yahut kısıtlama sonucu doğurabilecek davranışlar kanunlarımızda suç olarak tanımlanmış, kişinin bilgi ve isteği dışında bir siyasi partiye üye olarak kaydedilmesi eylemi de 2820 sayılı Kanundaki özel düzenlemeyle ceza yaptırımına bağlanmıştır. Bu çerçevede, Anayasanın 9 ve 138. maddeleri ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun belirtilen hükümleri çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, Bakanlığımız veya herhangi bir makam, organ, merci veya kişi tarafından bu mercilere müdahalede bulunulması söz konusu olamaz.

B) Anayasanın 79. ve Yüksek Seçim Kurulunun görev ve yetkilerini belirtildiği 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 14. maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde görev yapan Yüksek Seçim Kurulunun iş ve işlemlerini denetlemeye ve değerlendirmeye yönelik olarak Bakanlığımızın bir görevi bulunmamaktadır.

III- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan 14/01/2016 tarihli yazışmaya verilen cevapta;

Siyasi partilere kayıtlı üyelerin, siyasi parti genel başkanlıklarınca altı ayda bir Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Siyasi Partiler Sicil Bürosuna bildirildiği; bu bildirimin fiziki ortamda gerçekleşmediği, UYAP'a bağlı olarak siyasi partiler programı SİPARWEB üzerinden elektronik ortamda kayıtlarına aktarıldığı,

Kişilerin siyasi parti üyelik kayıtlarının, ilgili partinin ilçe başkanlıkları tarafından yapıldığı, üye kayıt defterinin de ilçe başkanlıklarınca tutulduğu, siyasi partilere üye olmak isteyen kişilerin, Kanunda ve ilgili parti tüzüğünde gösterilen şartlara ve usullere göre üye olma ve dilediği zaman üyelikten çekilme hakkı bulunduğu,

Bir kişinin, talebi ve bilgisi dışında, nüfus kaydı veya bilgileri esas alınarak üye kaydı yapılmasına ilişkin eylemlerin 2820 sayılı Kanunun, "Gerçek dışı üye kaydı yapılması" kenar başlıklı 114. maddesi uyarınca bir aydan üç aya kadar hapis ve elli günden ikiyüz güne kadar adli para cezası müeyyidesi bulunan "sahte üye kaydetme" suçunu oluşturduğu, bu suça ilişkin soruşturma ve kovuşturmanın eylemin gerçekleştiği yer Cumhuriyet başsavcılıkları ve mahkemeler tarafından yürütülmesi gerektiği,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Talebi dışında herhangi bir siyasi partiye üye yapılanların sayısını tespit etmenin mümkün olmadığı, ilgili kişinin başvuruda bulunması, konunun soruşturulup yargılama yapılması ve kaydı yapanın mahkûmiyeti halinde bu hususun ortaya çıkabileceği, Başsavcılıklarında bu konuyla ilgili istatistiki bilgi bulunmadığı,

Bilgisi dışında üye kaydedildiği iddiasında olan kişinin her zaman istifa ederek kaydını sonlandırma imkânına sahip olduğu, üye kaydının silinmesi yönünde iradenin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmesi üzerine kaydın anında silindiği, ancak, siyasi parti genel merkezlerine verilen istifa dilekçelerinin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına geç bildirilmesi durumunda silinmede gecikme yaşanabildiği,

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının, bir siyasi partiye üye olduğu halde rızası ve bilgisi olmadan başka bir siyasi partiye üye olarak kaydedilen kişileri tespitinin mümkün olmadığı, ancak, kişinin bir siyasi parti üyeliği varken başka bir siyasi partiye isteyerek veya bilgisi dışında üye yapılması halinde 2820 sayılı Kanunun 6. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, mükerrer kayıt sebebiyle her iki siyasi partideki üyelik kaydının sistem üzerinden otomatik olarak silindiği,

Mükerrer ve sahte üye kayıtlarının önüne geçmek amacıyla; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı ile Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı arasında yapılan görüşmelerden sonra siyasi parti üye kayıt defterlerinin düzenli tutulması ve denetimi için ilçe seçim kurulu başkanlıklarına yönelik bir genelge yayınlandığı, bu genelge doğrultusunda Ülke genelinde ilçe seçim kurulu başkanlıkları aracılığıyla siyasi partilerin üye kayıt defterlerinin denetimden geçirildiği, kişilerin herhangi bir siyasi partiye üye olup olmadıklarının denetimi açısından Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının internet sitesine girilerek siyasi parti üyelik kaydının elektronik ortamda sorgulanmasının mümkün hale getirildiği, Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan dört siyasi parti temsilcilerinin katılımı ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı koordinesinde hem siyasi parti sicillerinin düzenli tutulması hem de sahte üye kayıtlarının önüne geçilmesi için, UYAP-SİPARWEB sisteminin iyileştirildiği ve bu iyileştirmeyle 10/01/2014 tarihinden sonra mükerrer üyelik kaydının imkânsız hâle geldiği,

Bildirilmiştir.

IV- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinde, 2820 sayılı Kanunun 114. maddesi uyarınca "sahte üye kaydetme" suçundan 2010 yılında 48, 2011 yılında 61, 2012 yılında 6, 2013 yılında 317, 2014 yılında ise 268 kişinin sanık olarak yargılandığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan